

2023-5

26. juli 2023

All. nr./brevnr.:
2023-907-0001
Sull./sagsbeh.: MS/jh

Kommunip angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiisimannginnera kommunillu inissiisoqarnissaanik aalajangiiner-mik atuutsitsisimannginnera isorisariaqarluinnartut

Meeqqanut sisamanut angerlarsimaffimmik avataanut inissinneqarsimasunut anaanaasup (matuma kingornatigut A-mik taaneqartartussap) naammagit-taalliuutai arlallit Ombudsmandip 2022-mi aamma 2023-mi tiguai. A-p mee-raasa sisamat angerlartinneqarnerannik suliaq Ombudsmandip A-p naamma-gittaalliuutai tunngavigalugit nammineerluni misissuiffigaa.

A-p meerai sisamat angerlarsimaffimmik avataanut 22. juli 2016-imi nukingin-nartumik inissinneqarput. Meeqqat sisamat taakku angerlarsimaffimminnut 2018-imi pulaarnerminnut atatillugu A-miiginnarput, naak kommuni angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiinngikkaluartoq.

Kommuni angerlartitsisoqarnissaanik aatsaat 20. februar 2023-mi aalajangii-voq.

Ombudsmandi isumaqarpoq A-p meeraasa sisamat angerlarsimaffimminnut nuunnginneranni kommunip angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiisimanngin-nera kiisalu kommunip inissiisoqarnissaanik aalajangiinermik angerlartitsiso-qarnissaanik aalajangiisoqarnissaata tungaanut atuutsitsisimannginnera Om-budsmandip akuerineqarsinnaanngilluinnartutut isigaa.

Ombudsmandip tamatumunnga atatillugu oqaatigaa kommuni – angerlartitsi-soqarnissaanik aalajangiinermut atatillugu – meeqqat sisamat taakku naam-

magittaalliorNSSAMUT periarfissaq pillu periarfissamik ilitsersortariaqarnersut naliliisimanngitsoq.

Ombudsmandi tamanna tunngavigalugu naliliivoq A-p meeraasalu sisamat inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnerat aalajangiisuusumik sanngiillisin-neqarsimasoq.

Meeqqap angerlarsimaffimi avataanut inissinneqarsimasup angerlarsimaffiminut uterluni nuunnginnerani angerlartitsisoqarnissaanik meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsit tunngavigalugu aalajangiisoqarsimanissa kommunip siunissami qulakteertassagaa Ombudsmandip inassutigaa. Kommunip suliani aalajangiiffiusimasuni meeraq naammagittaalliorNSSAMUT periarfissaq pillugu ilitsersortariaqarnersoq naliliisoqarsimanissa qulakteertassagaa Ombudsmandip aammattaaq inassutigaa.

Ombudsmandi suliami annertunerusunik kukkussuteqartoqarsimasoq sumigin-naasoqarsimasorlu isumaqarami Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiitaliaat aamma kommunalbestyrelsi oqaaseqaammik Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23 tunngavigalugu nalunaarfraigai.

(Oqaaseqaat 26. juli 2023-meersoq, j.nr. 2023-907-0001)

Tamatuma kingortigut imatut oqaaseqaateqarpunga:

1. Suut misissorpakka?

Suliaq manna nammineerlunga misissuiffigaara. Ombudsmandi pillugu inatsimi § 15, imm. 1 innersuussutigaara, tassuunalu aalajangersarneqarpoq Ombudsmandi suliamik nammineerluni misissuiffinginnilersinnaasoq.

Suliamik suliarinninninni A-p meeraasa sisamat angerlarsimaffiup avataanut nukinginnartumik inissinneqarsimasut angerlarsimaffiminnut kommuni angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiinngikkaluartoq nuuissimanerat kisiat isummerfiginiarlugu aalajangerpunga.

Oqaatigaara meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inisseqqaarneqarnerannut tunngaviusoq siunertarlu piffissami kommunip meeqqat angerlartinneqarnissaanik aalajangiiffisaata nalaani suli atuussimanersut oqaaseqaammi matumani isummerfinngikkiga.

Kommuni angerlartitsinermut atatillugu taapersersuiniutinik aallartitsisimari-qaraluarnersoq aammattaaq isummerfiginngilara.

Kiisalu kommunip suliamik allatigut suliarinninnera, matumani kommuni ingerlat-sinermik inatsiseqartitsinermi aamma suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi malittarisassanik suliamut matumunnga attuumassuteqartunik malinnis-simanersoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, isummerfiginngilara.

2. Suliaq pillugu naatsumik oqaatigisassat

B-p meerai sisamat B1, B2, B3 aamma B4 nukinginnartumik inissinneqassasut kommuni 22. juli 2016-imi aalajangiivoq.

A-p meerai sisamat taakku angerlarsimaffimminnut 2018-imi martsimi pulaar-nerminnut atatillugu uternatik angerlarsimaffimminniignarsimapput, naak kom-muni angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiisimanngikkaluartoq.

A-p meerai taakku angerlartinneqassasut kommuni 20. februar 2023-mi allakka-tigut sisamatigut aalajangiivoq.

3. Inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq

3.1. Kommunip nammineq suliniuteqarneratigut angerlartitsineq

Inissiineq inissiinerup siunertaa anguneqarpat, inissiinerup siunertani eqqortik-kunnaarpagu imaluunniit inuuusuttoq 18-inik ukioqalerpat unitsinneqassaaq, mee-rarlu angerlartinneqassalluni. Tamanna meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni nr. 20-mi, 26. juni 2017-imeersumi kingusinnerusukkut allannguiteqartinneqarsimasuni (matuma kingornatigut meeqqanik tapersersui-sarneq pillugu inatsimmik taaneqartartussami) § 40-kkut imaattunik oqaaserta-qartukkut aalajangersarneqarpoq:

“§ 40. Ikorsiinissamik suliniuteqarnerit, ikorsiinissamillu suliniuteqarnerit immikkut ittut kiisalu ikorsiinissamik suliniuteqarnerit sukannernerit, tak. kapitalini 7-9-ni aala-jangersakkat, kiisalu tamakku pillugit suliniuteqareernermi malitseqartitsilluni suli-niutit unitsinneqassapput, taakku malillugit sulinermi anguniarneqartut anguneqar-pata, imaluunniit ikorsiinermik suliniuteqarnikkut siunertarineqartut tunngavissaaruk-kaangata.

Imm. 2. Inatsisartut inatsisaat una malillugu ikorsiinissamik suliniuteqarnerit kom-munalbestyrelse suliniuteqareernermi malitseqartitsinissamik aallartitsisoqarnissaanik aalajangiinngippat, unitsinneqassapput meeraq 18-inik ukioqalerpat, takuuk § 42.”

Meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmi § 41-kkut aalajangersarneqar-poq kommunalbestyrelsi angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiisoqannginnerani suliamik suliarinninnermi iliuutsinik aalajangersimasunik iliuuseqassasoq. Meeq-qap pisariaqartitaanik angajoqqaatut oqartussaassusermik tigummiaqartup tun-niussisinnaaneranik qulakteerinnineq, meeqqamik oqaloqateqarnerup ingerlan-neqarnera kiisalu iliuusissanut pilersaarutip suliarineqarnera kommunalbestyrel-sip ilaatigut isumagisussaavai.

Inissiisoqarnissaanik aalajangiineq angerlartitsisoqassasoq aalajangisoqarnissaa-ta tungaanut kommunip atuutsittussaavaa.

Meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmi § 41, imm. 1 pillugu oqaaseqaa-tinit makku erserput:

“Imm. 1-imut

Aalajangersakkap kommunalbestyrelsi pisussaaffilerpaa misissuinerup nalaani, tassa ikorsiissutinik unitsitsinissamik aalajangernissaq sioqquullugu, immikkoortut tallimat pingaaruteqartut qulaajaavagineqarsimassasut.

[...]

Angajoqqaatut oqartussaassusermik tigummiaqartup meeqqamik inissinneqarsi-masumik kommunalbestyrelsip angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiinissaata tu-ngaanut angerlarsimaffimmini najugaqartitsisinnaaneranut meeqqanik taperser-suisarneq pillugu inatsit inatsisilluunniit allat tunngavissiinngillat.

Kommunip angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiinera angajoqqaatut oqartus-saassusermik tigummiaqartumut aalajangiinerusussaavoq. Aalajangiineq taa-mattoq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi malittarisassanik eqqor-titsusuussussaavoq, ilaatigullugu naammagittaalliornissamut periarfissaq pillugu ilitsersummiq imaqtussaalluni, tak. pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinnejartarsimmasumi kapitali 6 aamma 7.

Meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmi § 60, imm. 2-kkut aalajangersar-neqarpoq meeqqat suliani imminnut tunngasuni naammagittaalliorsinnaatitaasut.

Aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatinit makku erserput:

"Imm. 2 pillugu

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq meeraq naammagittaalliorsinnaatitaasoq. Tamanna inatsimmut ilanngunneqarpoq, Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqanut isumaqatigiissutaanni aalajangersarneqartoq meeqqat pisinnaatitaaffeqarnerat qulakkeerumallugu. Meeqqat tamarmik tusarneqarnissaq pisinnaatitaaffigaat, meeqqamullu tunngasuni tamani peqataatinnejartussaalluni, naammagittaalliorsinnaanerullu ilanngun-neqarnera tamatuminnga nukittorsaaneruvoq malunnaateqarluartoq. Aalajangersakkami aallaaviuvoq meeqqat qassinilluunniit ukioqaraluarunik tamarmik naammagittaalliorsinnaanerat, meeqqalli illersornissaa eqqarsaatigalugu kommunimi ingerlatsi-viup meeqqap naammagittaalliorsinnaaneranik ilitsersummi qulakkeertariaqarpaa suliani tamani ersarissumik meeqqamut ataatsimut tunngasuinnarmik nalilersuisar-nissaq, meeqqap naammagittaalliornерup kingunerisinnaasai pillugit paasinninnissa-minut naammattumik inerismanera eqqarsaatigalugu. Eqqarsaatiginninnerit isumaliutiginninnerillu tamakku ingerlatsiviup meeqqamik naammagittaalliornermut ilitsersuu-taani ilaasariaqarput aammalu naammagittaalliornermut ilitsersummut atatillugu meeqqamut paasissutissiissutigineqarsimassallutik."

4. Kommunip isumaa

Kommunip allakkani 7. juli 2022-meersuni ilaatigut makku paasissutissiissutigai:

"[...]

Qeqqata Kommuniani Atugarissaarnermut Immikkoortortaqaifiup aamma paassisutissiissutigisinnaavaa [A-p] meeqqami sisamat pisortatigoortumik angerlartinneqarnisaannik qinnuteqaataa suli suliarineqartoq, Atugarissaanermullu Ataatsimiititaliamit august 2022-mi suliarineqarniartoq." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Kommunip oqaaseqaatimini 22. februar 2023-meersumi ilaatigut makku paassisutissiissutigai:

"[...]

Meeqqat atugaat pillugit nalunaarutiginninnerit arlallit Atugarissaarnermut Immikkoortortaqaifiup ukiut ingerlaneranni tigusarsimavai, taakkunanilu isumaginninnermi pi-gaartoq aamma akuliutsinneqartarsimalluni.

Meeqqat 2015-imi nukinginnartumik inissinneqarsimapput, ukioq taanna angerlartinneqarsimallutik, 2016-imilu inisseqqinneqarsimallutik.

Meeqqat 2018-imi martsimi sapaatit akunnerata naanerani anaanaminniissimapput, angajoqqaarsiaminnullu uteqqinngisaannarsimallutik, Atugarissaanermummi Immikkoortortaqaarfik anaanaasup [A-p] allakkatigut saaffiginnissutaanik tigusaqarsimamat. Meeqqanik inissiiviusup allanngortinnejarnissaa siunertaasimagaluarpoq, Atugarissaarnermulli Immikkoortortaqaarfik meeqqanut taama amerlatigisunut angajoqqaarsiaasinnaasunik taamani nassaarsinnaasimanngilaq. Atugarissaarnermut Immikkoortortaqaarfik tamatuma kingornatigut aalajangerpoq meeqqat angerlarsimaffimmiin-niginnassasut, anaanaasup angerlarsimaffimmi atugaasa tamanna ajornartinngippasuk, meeqqat angerlartinneqarsinnaanerat siunertaralugu.

Anaanaasoq meeqqanilu Anaanap Meeqqallu Angerlarsimaffianni Ilaqtariinnik Sullissiviup ataanittumi najugaqarput. Anaanaasup angajoqqaajusinnaassusia ukiup af-faata missaani nakkutigineqarlunilu malinnaavigineqarpoq, angerlartitsiniarluni sulinermi atugassatut.

Meeqqat tamarmik angerlartinneqarnissaannik qinnuteqaammik suliani 2018-imeersuni mappimiluunniit sulianik imalimmi nassaassaqqanngilaq, [A-li] Anaanap Meeqqallu Angerlarsimaffiannut Ilaqtariinnik Sullissiviup ataaniittumut nuummat najoqatigiittarneq pillugu isumaqatigiissusiortoqarsimavoq, meeqqat tamarmik Ilaqtariinnik Sullis-sivimmit malinnaavigineqartumik anaanaminniiginnarsinnaanerat siunertaralugu.

Suliarli assigiinngitsunik suliallit suleqatigiiffiattut ataatsimiitaliami 19. marts 2018-imi oqaluuserineqarsimavoq, angerlarsimaffimmi tapersorsorteqartitsinerup akuerineqarnissaa inassuteqaatigalugu. Allaffeqarfilli angerlarsimaffimmi pissutsit misissorneqassasut aalajangerpoq, suliamimmi allaaserinninnermi oqaatigineqarmat anaanaasup 2018-imi februarimi erninera sioqqutillaarlugu quuanik misissuinermi positiviusoq paasineqarmat. Ilanngussaq 2 takuuk.

[A-p] meeqqat tamarmik angerlartinneqarnissaannik 2021-imi qinnuteqarneranut atallugu isumaginninnikkut misissuineq ingerlanneqarpoq, iliuusissanullu pilersaarut suliarineqarluni, suliaq assigiinngitsunik suliallit suleqatigiiffiattut ataatsimiitaliamut nassiunneqarluni meeqqat tamarmik angerlartinneqarnissaat akuerineqassasoq inassuteqaatigalugu, suliarli suliamik suliarinnittumut utertinneqarluni, akuersisoqarnisaanik inassuteqaateqartoqannginnerani pissutsit ilaqtariit atugaat sukumiinerusumik misissoqqullugit.

Angerlartitsisoqarnissaa massakkut akuerineqarpoq, 20. februar 2023-mi ullulerneqartumik, taamaattumillu ataatsimiitaliap siulittaasua ataatsimiitaliaq sinnerlugu aalajangiilluni. Siulittaasup aalajangiinera [A-mut] ulloq taanna tunniunneqarpoq.

[...]

4. Meeqqat tamarmik angerlartinneqarnissaannik kommuni sooq aalajangiisimannnginersoq apeqqut eqqarsaatigalugu [A] tamatuma nalaani katsorsartippoq, Ilaqtariinnik Sullissivimmit malinnaavagineqartumik, taamaattumillu 2018-imi julimit 2019-imi ja nuarimut Anaanap Meeqqallu Angerlarsimaffianni meeqqallu najugaqarlutik, 4. januar 2019-imi nammineq initarnermi tungaanut.

Angerlarsimaffimmi pissutsit misissorneqartillugit isumaginninnermi pigaartoq 2019-imi februarimi akuliutsinneqarpoq, Atugarissaarnermullu Immikkoortortaqarfik 2019-imi martsimi nalunaarutiginninnermik ernumanartumik tigusaqarluni, taamaattumillu Atugarissaarnermut Immikkoortortaqarfip angerlarsimaffimmi pissutsit misissorta-riaqalersimallugit, tassami meeraq [B1] kinguaassiuutitigut killissanik qaangiivigneqarsimammat, tamannalu Atugarissaanermut Immikkoortortarfip politiinut nalunaa-rutigisariaqarsimallugu, tassani [A-p] aappaa [...] pasisaammat.

Naak angerlarsimaffimmi pissutsit pitsanngoriangaatsiarsimagaluartut aappariit hashimik atuisuupput, tamatumalu angerlartitsiniarnerup ingerlanera aamma kigaallatsisimallugu. Ilaqtariit atugaannik 2020-mi sukumiinerusumik misissuinermi aappaarit

hashitorsimanersut misissorneqarneranni hashitorsimannngitsut paasineqarpoq, taamanimiillu tamanna eqqarsaatigalugu misissuisoqaqqissimanani.

Meeqqalli misissuinerup ingerlaqqinnerani angerlarsimaffimminniiginnarsinnaanerat Atugarissaarnermut Immikkoortortaqaifiup 2018-imi akuerisimavaa, taamaatumillu anaanaasoq meeqqanut tapiissutinik meeqqanullu akilersuutinik tunineqarsinnaasar-simalluni. Pisortatigoortumik angerlartitsinkut misissuinerup ingerlaqqinnissaanik suliniuteqarneq tamatumunnga peqatigitillugu ingerlaqqippoq.

[A-p] meeqqat sisamat taakku tamarmik angerlartinneqarnissaannik qinnuteqaataa massakkut pisortatigoortumik aalajangiiffigineqarpoq, aalajangiinerlu taanna ataatsi-miitaliap siulittaasuata 20. februar 2023-mi aalajangiineratigut pivoq." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

5. Uanga naliliinera

5.1. Kommunip nammineq suliniuteqarneratigut angerlartitsineq

Kommuni A-p meerai sisamat nukinginnartumik inissin-neqassasut 22. juli 2016-imi aalajangiisimavoq.

Meeqqat angerlarsimaffimminnut 2018-imi martsimi pulaaramik A-miiginnarsi-mapput.

Paasisara unaavoq angerlarsimaffimmut pulaarfissaq naammat angerlarsimaffiup avataanut inissiisoqarnissaanik aalajangiineq kommunip atuutsissimanngikkaa, A-mmi meerai sisamat A-miiginnalersimammata.

Kommuni angerlarsimaffimmut pulaarfissap naaneranut atatillugu angerlartitsi-soqarnissaanik A-mut allakkatigut oqaasiinartigulluunniit aalajangiisimanngilaq. A-p meerai naammagittaalliornissamut periarfissaqarnerannik nalunaarfigineqasanersut kommuni naliliisimanersoq suliami allagaatit tunngavigalugit takusin-naanngilara.

Kommunip uannut oqaaseqaammini 22. februar 2023-meersumi oqaatigaa meeqqat ilaquaariinni paarsaqartartuni allani inissinneqarnissaat kommunip kis-saatigisimagaluaraa, kommunili piffissami tassani ilaquitariinnik paarsaqartartunik allanik nassaarsinnaasimannngitsoq. Uanga naliliinera unaavoq kommunip ila-

qutariinnik paarsaqartartunik pissaaleqinerata meeqqap angerlarsimaffiup ava- taanut inissinneqarsimasup angerlarsimaffimminut nuunnginnerani angerlartitsi- soqarnissaanik aalajangiisoqarsimassasoq meeqlanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmi piumasaqaataasoq saneqqunneqarsinnaalersinngikkaa. Uanga nalili- nera aammattaaq unaavoq kommunip inissiisoqarnissaanik aalajangiinermik a- tuutsitsisussaatitaanerani kommunip ilaqtariinnik paarsaqarsinnaasunik pissar- sisinnaanera apeqquutanngitsoq.

Kommunip oqaaseqaammi 22. februar 2023-meersumi manna aammattaaq in- nersuussutigaa, tassalu meeqqat misissuinerup ingerlaqqinnerani angajoqqa- minniiginnarsinnaanerat kommunip "akuerisimagaa". Kommuni angerlartitsiner- mik tamanna pillugu aalajangiisoqarsimatinnagu akuersissutiginninnissaminut inatsisikkut tunngavissaqanngitsoq takusinnaavara.

Kiisalu kommunip oqaaseqammi 22. februar 2023-meersumi oqaatigaa pisortati- goortumik angerlartitsiniarneq meeqqat atugaannik misissuinermut peqatigil- lugu ingerlasimasoq. Oqaatigaara meeqlanik tapersersuisarneq pillugu inatsit inatsisilluunniit allat pisortatigoortumik angerlartitsiniarnermik pisortatiguunngit- sumilluunniit angerlartitsiniarnermik oqartarnermik atuinngitsut. Taamaatumik taamatut immikkoortisimatitsineq paatsuungassutigaara.

A-p meerai angerlartinneqassasut kommuuni 20. februar 2023-mi allakkatigut aa- lajangiivoq.

A-p meeraasa sisamat angerlarsimaffimminut nuunnginneranni kommunip a- ngerlartitsisoqarnissaanik aalajangiisimannginnea kiisalu kommuuni inissiiso- qarnissaanik aalajangiinermik angerlartitsisoqarnissaa pillugu aalajangiisoqar- nissaata tungaanut atuutsitsisimannginnea akuerineqarsinnaanngilluinnartutut isigaakka.

Oqaatigaara A-p meerai naammagittaalliornissamut periarfissamik iltsersorne- qarsimanersut suliami allagaatinit kommuunimit tigusanni takuneqarsinnaanngit- soq.

A-p ineqarnermut tapiissutisisinnaannginnera, meeqananut akilersuutinik pisin-naannginnera meeqananullu tapinik tunineqarsinnaannginnera kommunip anger-lartitsisoqarnissaanik aalajangiisimanninnerata ilaatigut nassataraa. Isumagin-ninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut angerlartitsisoqarnera pillugu naam-magittaalliornissamut perarfissaqarsimannginnera aalajangiisoqarsimanngin-ne-rata taamatuttaaq nassataraa. A-p meeraasalu sisamat inatsiseqartitsinkkut innarlitsaolineqarnerat taamaattoqarnerata aalajangiisuusumik sanngiillisissima-vaa.

Meeqqap angerlarsimaffimmi avataanut inissinneqarsimasup angerlarsimaffim-minut nuunnginnerani angerlartitsisoqarnissaanik meeqananik tapersersuisarneq pillugu inatsit tunngavigalugu aalajangiisoqarsimanissaa kommunip siunissami qulakkeertassagaa kiisalu kommunip suliani aalajangiiffiusimasuni meeraq naammagittaalliornissamut perarfissaq pillugu ilitsersuummik tunineqartariaqar-nersoq naliliisoqarsimanissaa qulakkeertassagaa inassutigaara.

Kommuni qinnuigaara inassutigisama kommuni qanoq iliuuseqarnissamut pissu-tissaqalersinneraa uannut nalunaarutigeqquullugu.

Suliami annertunerusunik kukkussuteqartoqarsimasoq sumiginnaasoqarsimasor-lu isumaqarama Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat aamma kommunal-bestyrelsi oqaaseqaammik Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23 tunngavigalugu nalunaarfigaakka.

Oqaaseqaat manna oqaaseqaammi pineqartut kikkuussusii ilisarnarunnaarsillugit nittartakkanni tamanut saqqummiunneqarumaarpoq 2023-milu ukiumoortumik nalunaarutinni eqqaaneqarumaarluni.

Oqaaseqaatip matuma assilinera A-mut nassiuppara.

SULIAP INGERLASIMANERATA ALLAASERINEQARNERA

A-p meerai sisamat B1, B2, B3 aamma B4 angerlarsimaffimmit pinngitsaaliissum-mik 22. august 2015-imi peersinneqarsimapput, 20. november 2015-imilu anger-larteqqinnejarsimallutik.

A-p meerai sisamat angerlarsimaffimmit 22. juni 2016-imi pinngitsaaliissummik peersinneqaqqissimapput.

A-p meerai sisamat taakku angerlarsimaffimminnut 2018-imi martsimi pulaar-nerminnut atatillugu uternatik anaanaminniiginnarsimapput, naak kommuni a-ngerlartitsisoqarnissaanik aalajangiisimanngikkaluartoq.

Kommunip B1 7. marts 2019-imi oqaloqatigaa, A-mmi kommuni attaveqarfisi-mammag, panimmi taassuma kinguaassiuutitigut killisanik qaanngivigineqar-simanera pillugu. A-p angutaataa kommunip politiinut tamanna tunngavigalugu unnerluutigaa.

Meeqqat sisamat tamaasa immikkoortillugit isumaginninnikkut misissuinerit, as-sigeeqisulli, 15. oktober 2020 ingerlannejarsimapput.

A-p meeqqami sisamat angerlartinneqarnerannut atatillugu piffissaq kommunip suliamik sularinninnerminut atugaa uannut 12. april 2022-mi naammagittaaliutigaa.

Kommuni 20. april 2022-mi qinnuigaara suliami allagaatit tamaasa uannut nas-siuteqqullugit.

Suliami allagaatit 19. maj 2022-mi tiguakka.

Suliamut malitseqartitsissut 1. juni 2022-mi tiguara, kommunillu ilaatigut mak-ku oqaatigai:

“[...]

Atugarissaarnermut Immikkortortaqarfiup aamma paasissutissiissutigissavaa meeqqat ilaqtariinni paarsassatut inissinneqarsimasut, ukiunilu kingullermi marlussunni [A-mi] najugaqarsimasut, angerlartinneqarnissaat [A-p] qinnuteqaatigisimagaa, anaanaasorlu angerlartitsisoqarnissaanik taamani qinnuteqarsimannngilaq, meeqqalli ilaqtariinnik paarsaqartartunik pissarsisinnaannginnermut atatillugu angajoqqaaminniissimasut.

Angerlartitsisoqarnissaanik siullermik qinnuteqartoqarnerani assigiinngitsunik suliallit suleqatigiiffiattut ataatsimiititaliamut aamma Atugarissaanermut Ataatsimiititaliamut inassuteqaasiortoqarpoq, suliarli assigiinngitsunik suliallit suleqatigiiffiattut ataatsimiititaliami oqaluuserineqarani suliamik suliarinnittumut utertinneqarpoq, tassami nalunaarutiginninnerit amerlanerusut sukumiinerusumik misissuiffigineqarsimannngitsut tiguneqarsimammata, taakkulu inassuteqaammut ilangunneqartussaallutik.

Atorfik piffissap ingerlanerani inuttaaruppoq, aatsaallu massakkut inuttaleqqinnejnarpoq misissuinerillu aallarteqqinnialerlutik, taamaattumillu paasissutissiissutigisinnavarput Atugarissaanermut Ataatsimiititaliaq angerlartitsisoqarnissaanik qinnuteqaat pillugu aalajangiisimanngitsoq." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

B-p naammagittaalliuutaa 12. april 2022-meersoq ingerlateqqillugu kommunimut 9. juni 2022-mi nassiuppara, kommunilu qinnuigalugu saaffiginnissut suliareqqul-lugu. Tamatumunnga atatillugu malugeqqullugu oqaatigaara angerlarsimaffiup avataanut inissiisoqarnissaanik angerlartitsisoqarnissaanilluunniit aalajangiinerit allakkatigoortuusussaasut. "Meeqqanik [inuusuttunillu] inissiisarneq angerlartitisarnerlu pillugit sulianik misissuineq" nittartakkanni 9. maj 2022-mi tamanut saqqummiunneqartoq aammattaaq innersuussutigaara.

Kommunip allakkatigut 7. juni 2022-meersutigut makku paasissutissiissutigai:

"[...]

Qeqqata Kommuniani Atugarissaarnermut Immikkoortortaqarfiup aamma paasissutissiissutigisinnavaa [A-p] meeqqami sisamat pisortatigoortumik angerlartinneqarnissaanik qinnuteqaataa suli suliarineqartoq, Atugarissaanermullu Ataatsimiititaliamit august 2022-mi suliarineqarniartoq." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

A-p meeqqami sisamat angerlartinneqarnissaannik kommunip suli aalajangiisimannginnera uannut 11. januar 2023-mi naammagittaalliuutigeqqippaa.

Kommunip Atugarissaarnermut pisortaata suleqatima ilaannik oqarasuaatikkut 13. januar 2023-mi aamma 20. januar 2023-mi oqaloqateqarnermini paasissutis- siissutigaa A-p meeraasa sisamat angerlartinneqarnissaat pillugu suli aalajangii- soqarsimanngitsoq, kommunimi nalunaarutiginninnernik arlalinnik misissorne- quartussanik tigusaqarsimammat. Suliaq angerlartitsinermut tunngasoq Atugaris- saarnermut Ataatsimiitaliami 2023-mi februarimi suliarineqarniartoq Atugaris- saarnermut pisortap sulisunnut paasissutissiissutigaa.

A-p naammagittaalliuutaata 11. januar 2023-meersup suliarineqarnissaa 24. ja- nuar 2023-mi itigartitsissutigaara, suliarmi Atugarissaarnermut Ataatsimiitali- liami 2023-mi februarimi suliarineqarniartoq kommunip sulisunnut oqaatigimma- gu.

A-mulli allakkanni 24. januar 2023-meersuni oqaatigaara suliap ingerlasimanera- nik allaaserisaata suliamik nammineerluni misissuiffinninninermik aallartitsinis- sannut pissutissaqalersikkaanga, kommunip meeqqanik sisamanik taakkuninnga angerlartitsinermut atatillugu suliamik suliarinnissimanera misissorniarlugu.

Kommuni 24. januar 2023-mi qinnuigaara suliami allagaatit tamaasa uannut nas- siuteqqullugit, makkulu aammattaaq oqaatigalugit:

"[...]

3. Kommuni aammattaaq qinnuigaara [A-p] meeraasa sisamat angerlartinneqarne- rannut atatillugu kommunip suliami iliuuserisimasaasa ullui tulleriaarlugit takussu- tissiaq sukumiisoq suliareqqullugu.

4. Kommuni taamatuttaaq qinnuigaara meeqqat [A-mut] uterlutik 2018-imi martsimi nuummata kommuni angerlartitsineq pillugu sooq aalajangiisimannginnersoq paasis- sutissiissutigeqqullugu.

Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni nr. 20-mi, 26. juni 2017-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasumi (matuma ki- ngornatigut meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmik taaneqartartussami) § 41-mi inissiineq unitsinneqassasoq aalajangiisoqarsinnaalersinnagu communalbesty-

relsip pissutsinik pingaarutilinnik tallimanik qulaajaasimanissaanik piumasaqaateqartoqarnera innersuussutigaara.

Meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmi § 41, imm. 1-ikkut ilaatigut aalajangersarneqarpoq angajoqqaatut oqartussaassutsimik tigummiaqartoq meeqqap pisariaqartitaanik, pisariaqarpat meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsit tunngavigalugu tapersersuilluni ikorsiiniutit atorlugit, naammassinnissinnaanersoq kommunalbestyrelsip qulaajassagaa, kiisalu meeqqat angajodqqaallu angerlartitsinissamut piareer-sarluarneqarnissaat kommunip qulakkiissagaa.

[...]"

Kommunip angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiinerisa sisamat assigiinnik oqaasertallit assilineri marloriarlunga tiguakka. Aalajangiinerit assilineri siullermik tigugakkit 20. februar 2023-mi ullulerneqarsimapput. Aalajangiinerit assilineri aappassaanik tigugakkit 16. februar 2023-mi ullulerneqarsimapput. Immikkoortortaqarfuiup pisortaata e-mailikkut 8. juni 2023-meersukkut paasissutissiissutigaa kommuuni 20. februar 2023-mi aalajangiisimasoq. Tamanna tunngaviutipara.

Angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiinernit sisamanit assigiinnik oqaasertalinnit taakkunanga makku erserput:

"Pillugu: [B1] [inuusoq ...] angajoqqaatut oqartussaassusillip qinnuteqarneratigut angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasumik angerlartitsinis-samik qinnuteqaat.

Matumuuna nalunaarutigineqassaaq meeraq pineqartoq [B1] [inuusoq ...] angajoqqaatut oqartussaassusillip qinnuteqarneratigut angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasumik angerlartitsinissamik qinnuteqaat Atugarissaarnermut Ataatsimiititaliap siulittaasuata ulloq 20.02.2023 aaliangiiffigimmagu.

Atugarissaarnermut Ataatsimiititaliap siulittaasuata qinnuteqaatigineqartoq unaasoq akuersissutigaa: [B1-ip] angerlarsimaffimmi avataanut inissinneqarsimasup angerlartinneqarnissaanik qinnuteqaat.

Angerlartitsinissamik innersuussutip akuerineqarneranut toqqammavigineqarpoq angerlarsimaffiup avataanut inissiinerup nalaani pissutsit atuuttut toqqammavigineqarsimasut atuukkunnaarsimammata, tamannalu aaliangiineq meeqqat tapersensorneqarnissaannut Inatsisartsut inatsisaat nr. 20, 26. juni 2017-imeersoq § 41 imm. 2 aamma 3 tunngavigineqarput (inatsisit atorneqartut quppernermi tullermi takuneqarsinnaapput.”

Suliami allagaatit 7. februar 2023-mi tiguakka.

Kommunip oqaaseqaataa 22. februar 2023-meersoq 8. marts 2023-mi tiguara, kommunillu tassani ilaatigut makku oqaatigai:

“[...]

Meeqqat atugaat pillugit nalunaarutiginninnerit arlallit Atugarissaanermut Immikkoortortaqarfiup ukiut ingerlanerani tigusarsimavai, taakkunani lu isumaginninnermi pi-gaartoq aamma akuliutinneqartarsimalluni.

Meeqqat 2015-imi nukinginnartumik inissinneqarsimapput, ukioq taanna angerlartin-neqarsimalutik, 2016-imilu inisseqqinneqarsimallutik.

Meeqqat 2018-imi martsimi sapaatit akunnerata naanerani anaanaminniissimapput, angajoqqaarsiaminnullu uteqqinngisaannarsimallutik, Atugarissaanermummi Immikkoortortaqarfik anaanaasup [B-p] allakkatigut saaffiginnissutaanik tigusaqarsimamat. Meeqqanik inissiiviusup allanngortinneqarnissaa siunertaasimagaluarpoq, Atugarissaarnermulli Immikkoortortaqarfik meeqqanut taama amerlatigisunut angajoqqaarsiaasinnaasunik taamani nassaarsinnaasimanngilaq. Atugarissaarnermut Immikkoortortaqarfik tamatuma kingornatigut aalajangerpoq meeqqat angerlarsimaffimmuin-niginnassasut, anaanaasup angerlarsimaffimmii atugaasa tamanna ajornar-inngip-passuk, meeqqat angerlartinneqarsinnaanerat siunertaralugu.

Anaanaasaoq meeqqanilu Anaanap Meeqqallu Angerlarsimaffianni Ilaqtariinnik Sulissiviup ataanittumi najugaqarput. Anaanaasup angajoqqaajusinnaassusia ukiup af-faata missaani nakutigineqarlunilu malinnaavigineqarpoq, angerlartitsiniarluni suliner-mi atugassatut.

Meeqqat tamarmik angerlartinneqarnissaannik qinnuteqaatinik suliani 2018-imeersuni mappimiluunniit sulianik imalimmi nassaassaqanngilaq, [A-li] Anaanap Meeqqallu

Angerlarsimaffiannut Ilaqutariinnik Sullissiviup ataaniittumut nuummat najoqatigiit-tarneq pillugu isumaqatigiissusiortoqarsimavoq, meeqqat tamarmik Ilaqutariinnik Sullissivimmit malinnaavigineqartumik anaanaminniiginnarsinnaanerat siunertaralugu.

Suliarli assigiinngitsunik suliallit suleqatigiiffiattut ataatsimiitaliam 19. marts 2018-imi oqaluuserineqarsimavoq, angerlarsimaffimmi tapersorsorteqartitsinerup akuerine-qarnissaa inassuteqaatigalugu. Allaffeqarfilli angerlarsimaffimmi pissutsit misissorne-qassasut aalajangerpoq, suliamimmi allaaserinninnermi oqaatigineqarmat anaana-sup 2018-imi februarimi erninera sioqqutillarlugu quuanik misissuinermi positiviusoq paasineqarmat. Ilanngussaq 2 takuuk.

[A-p] meeqqat tamarmik angerlartinneqarnissaannik 2021-imi qinnuteqarneranut atatillugu isumaginninnikkut misissuineq ingerlanneqarpoq, iliuusissanullu pilersaarut suliarineqarluni, suliaq assigiinngitsunik suliallit suleqatigiiffiattut ataatsimiitaliamut nassiunneqarluni meeqqat tamarmik angerlartinneqarnissaat akuerineqassasoq inas-suteqaatigalugu, suliarli suliamik suliarinnittumut utertinneqarluni, akuersisoqarnis-saanik inassuteqaateqartoqannginnerani pissutsit ilaqtariit atugaat sukumiinerusumik misissoqqullugit.

Angerlartitsisoqarnissaanik massakkut akuersisoqarpoq, 20. februar 2023-mi ulluler-neqartumik, taamaattumillu ataatsimiitaliap siulittaasua ataatsimiitaliaq sinnerlugu aalajangiilluni. Siulittaasup aalajangiinera [A-mut] ulloq taanna tunniunneqarpoq.

[...]

4. Meeqqat tamarmik angerlartinneqarnissaannik kommuni sooq aalajangiisimanngin-nersoq apeqqut eqqarsaatigalugu [A] tamatuma nalaani katsorsartippoq, Ilaqutariinnik Sullissivimmit malinnaavigineqartumik, taamaattumillu 2018-imi julimit 2019-imi januarimut Anaanap Meeqqallu Angerlarsimaffianni meeqqallu najugaqarlutik, 4. ja-nuar 2019-imi nammineq initaarnermi tungaanut.

Angerlarsimaffimmi pissutsit misissorneqartillugit isumaginninnermi pigaartoq 2019-i-mi februarimi akuliutsinneqarpoq, Atugarissaarnermullu Immikkoortortaqarfik 2019-i-mi martsimi nalunaarutiginninnermik ernumanartumik tigusaqarluni, taamaattumillu Atugarissaarnermut Immikkoortortaqarfip angerlarsimaffimmi pissutsit misissorta-riaqalersimallugit, tassami meeraq [B1] kinguaassiuutitigut killissanik qaangiivigne-qarsimammat, tamannalu Atugarissaanermut Immikkoortortarfip politiinut nalunaa-rutigisariaqarsimallugu, tassani [A-p] aappaa [...] pasisaammat.

Naak angerlarsimaffimmi pissutsit pitsangoriangaatsiarsimagaluartut, aappariit hashimik atuisuupput, tamatumalu angerlartitsiniarnerup ingerlanera aamma kigaallatsisimallugu. Ilaqtariit atugaannik 2020-mi sukumiinerusumik misissuinermi aappaarit hashitorsimanersut misissorneqarneranni hashitorsimannngitsut paasineqarpoq, taamanimiillu tamanna eqqarsaatigalugu misissuisoqaqqissimanani.

Meeqqalli misissuinerup ingerlaqqinnerani angerlarsimaffimminniiginnarsinnaanerat Attugarissaarnermut Immikkoortortaqarfiup 2018-imi akuerisimavaa, taamaatumillu anaanaasoq meeqqanut tapiissutinik meeqqanullu akilersuutinik tunineqarsinnaasar-simalluni. Pisortatigoortumik angerlartitsinermik misissuinerup ingerlaqqinnissaanik suliniuteqarneq tamatumunnga peqatigitillugu ingerlaqqippoq.

[A-p] meeqqat sisamat taakku tamarmik angerlartinneqarnissaannik qinnuteqaataa massakkut pisortatigoortumik aalajangiiffigineqarpoq, aalajangiinerlu taanna ataatsimitaliap siulittaasuata 20. februar 2023-mi aalajangiineratigut pivoq." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

6. NANGITSINEQ

E-mailikkut 8. august 2023-meersutigut kommunimit uannut ilaatigut oqaatigineqarput:

"Qeqqata Kommuniata meeqqat anaanaminnut Johanne Berthelsen Lynge angerlartinneqarnissaat pillugu eqqortumik aalajangiinissamut tunngatillugu sullis-sineq eqqortumik ingerlanneqarsimannnginnera ajuusaarutigivaa.[...].

[...]

"Tassunga assingusunik pisoqaqqinnginnissaanik kommuni siumut sammisumik suliaqarpoq, sullissisut Get Organized-imi pikkorissarnikuummata, meeqqanut inuusuttunullu sullissinermi systemi sullissisut taakkulu aqutsisorisaat isumaginninnikkut sakkussaqarnissaanik qulakkeerisussaq aamma meeqqat tapersorsone-qarnissaannut inatsimut tunngatillugu sullissineq tulleriaarlugu ingerlanneqartarnissaanik qulakkeerisoq, taamaalilluni innuttaasut pisinnaatitaafii malitsinneqar-lutik.

Ilutigitillugu lsumaginninnermut aqutsisoqarfiup ilitsersuutaa ataatsimiinnerni im-mikkoortutut aalajangersimasutut suliat pillugit ataatsimiinnerni tamani ilaatinne-qartarnissa, taamaaliornikkut sullissisut ulluinnarni sulinermini ilitsersuutit taakku atortassagaat erseqqissaatigalugu, taamaalilluni ulluinnarni ilitsersuutit atorne-qartarnissaat sungunneqarluni.

Tamakku saniatigut meeqqanut angerlasimaffiup avataanut inissinneqarnikunut takussutissiaq suliarineqarnikuusoq aammalu Get Organized -imi takussutissiaq ta-

kuneqarsinnaasoq nakkutigalugit sulisutigullu meeqqat inissinneqarsimasunik sulia-qarnermik ukkataqarnikkut annertusarneqarnikuuvvoq.

Taakku saniatigut sulisuuusut suliaasa amerlassusaat takunerisigut, tassani Atuga-rissaarnermut immikkoortortami tamarmiusumi sulisut qanoq tamaviaartinneqar-tinneranni malitseqartitsinissamut nalunaarusiortoqarnikuulluni. Nalunaarusioaq qaammat una politikkikkut aalajangiiffigisassanngorlugu saqqummiuneqassaaq."

2. oktober 2023 kommuni nalunaarfigivara oqaatigineqartut tusaatissatut tigune-rarlugit suliarlu naammassillugu.